

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 19. 6. 2024

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0116/SO/2024

Programová služba: Dvojka

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo autorizácie vysielania: AT/23

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 2 zloženom z predsedu senátu doc. Mgr. Pavla Izraela, PhD. a členiek senátu Mgr. Andrey Cox a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0116/SO/2024 smerujúci voči vysielaniu televíznej programovej služby Dvojka vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 1. 7. 2024

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 19. 6. 2024

Podnet na preverenie č. 0116/SO/2024 zaevidovaný dňa 25. 3. 2024
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Do kríža
Deň a čas vysielania: 21. 2. 2024 22:01 hod.

Programová služba: Dvojka
Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska
Číslo autorizácie: AT/23

Dátum: 12. 6. 2024

OBSAH PODNETU:

„...Podľa môjho názoru táto relácia nebola v súlade s poslaním a úlohami verejnoprávnej RTVS, ktoré jej vyplývajú zo Zákona o Rozhlase a televízii Slovenska (Zákon č. 532/2010 Z. z.). Som za to, že došlo k porušeniu §3 odseku 3a,b, podľa ktorého majú byť relácie RTVS založené na zásadách demokracie a humanizmu a **prispievať k právnemu vedomiu, etickému vedomiu a k environmentálnej zodpovednosti verejnosti, a poskytovať nestranné, overené, neskreslené, aktuálne, zrozumiteľné a vo svojom celku vyvážené a pluralitné informácie o dianí v Slovenskej republike i v zahraničí na slobodné utváranie názorov.** Podľa môjho názoru touto reláciou autori **porušili Etický kódex novinárov v bodoch 2,3,a 4 a Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS a to konkrétne v bodoch 1.1. a,b,c,d a 3.10. b,c. a Zákon o mediálnych službách, paragraf 25 bod a, b.**

Mám za to, že moderátor Jaroslav Daniška vo vyššie menovanej relácii Do kríža prezentoval svoje názory na adresu novinárov a hlavných slovenských médií, čím divákovi podsuval svoj názor a prezentoval ho ako fakt. A to konkrétne konštatovaním, respektíve otázkami, prečo novinári informujú rovnako, že sú stranícke, čím podsuva divákovi svoj názor, že médiá hlavného prúdu sú neobjektívne a novinári nedôveryhodní. Bez argumentov či menovania konkrétnych prieskumov, zdrojov, analýz spochybňuje nezávislosť novinárov hlavných slovenských médií. Navyše, moderátor Jaroslav Daniška je podľa môjho názoru v tomto prípade v konflikte záujmu, keďže je spoluzakladateľom a šéfredaktorom denníka Štandard, ktorý sa radí medzi konzervatívne médiá, vyhraňuje sa voči médiám hlavného prúdu, dokonca možno povedať, že má s nimi nepriateľský vzťah (napr. vyhrážky žalobami na novinárov z roku 2022 – link pod textom). Denník Štandard bol istý čas zaradený do zoznamu nedôveryhodných stránok projektu Konšpiratori.sk. Podľa posudku odborníkov stránka obsahovala klamlivé, dezinformačné správy a lživú propagandu. Do denníka prispievajú ľudia, ktorí v minulosti písali pre dezinformačné médiá (napríklad, zástupcom šéfredaktora je bývalý redaktor Parlamentných listov Peter Števkov, členom redakcie je bývalý redaktor Zem a Vek Tomáš Dugovič).

Mám za to, že dramaturgia RTVS schválila autorom relácie Do kríža tendenčne a účelovo pripravenú tému s cieľom spochybňovať prácu slovenských novinárov. Týmto však nespochybňujem tému ako takú. O kvalite žurnalistiky je potrebné hovoriť. Podľa môjho názoru však táto téma nepatrí do relácie Do kríža v podobe v akej bola pripravená a s hosťami, ktorí boli oslovení. Takto divákovi podsuvala svetonázorovú orientáciu moderátora Danišku. Dokazuje to aj účasť Milana Žitného, ktorý pravidelne publikuje na stránkach, ktoré sú odborníkmi označované ako konšpiračné, respektíve dezinformačné stránky, a na verejnosti pravidelne šíri dezinformácie, napríklad o smrti bývalého policajného prezidenta Milana Lučanského. Napriek dvom nezávislým vyšetrovaniam spochybňuje odborníkov. Otázkou je, prečo autori oslovili pána Žitného k téme hodnotenia novinárov, pretože argument, že v minulosti bol novinárom Slobodnej Európy neobstojí. Naopak, medzi panelistami chýbal odborník na médiá a žurnalistiku, polemizovať môžeme aj o vhodnosti politológa k tejto téme. Debate tak chýbala dramaturgická línia, moderátor nezvládol emotívne vystupovanie hostí a nedával na správnu mieru ich nepodložené tvrdenia. Napriek tomu, že divák má mať prístup k rôznym názorom, aby si mohol vytvoriť slobodne svoj názor, tieto názory majú byť v súlade s demokratickými a etickými hodnotami, majú byť poskytované zrozumiteľne a nezaujatým moderátorom, čo v tomto prípade nebolo splnené. Moderátor zvyšuje svoje domnienky nad fakty, hneď v úvode, napríklad, zavádza divákov konštatovaním, že veľké množstvo ľudí sa sťažuje na hlavné médiá, pýta sa, prečo sú novinári hlavného prúdu rovnakí. Svoje tvrdenie nepodloží žiadnym konkrétnym prieskumom alebo analýzou. Významným etickým a morálnym zlyhaním je z môjho pohľadu aj to, že takto tendenčne a účelovo spracovaná téma bola odvysielaná v deň 6. výročia dvojnásobnej vraždy novinára Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej. Preto žiadam Radu pre mediálne služby, aby prešetřila, či nedošlo v tomto prípade k poškodeniu dobrého mena RTVS, k porušeniu Zákona o Rozhlase a televízii Slovenska, porušeniu Zákona o mediálnych službách, rovnako ako k porušeniu Etického kódexu novinára. K porušeniu etického kódexu novinára došlo z môjho pohľadu v bodoch:

II. 2: Hlavnými zásadami, ktorými sa novinár riadi vo svojej práci, sú **nestrannosť, vyváženosť, objektivita, česťnosť, pravdivosť, zodpovednosť a dôsledné overovanie faktov.**

III. 1. **Novinár je povinný dôsledne si overiť každú informáciu, ktorú zverejní.** Informácie si spravidla overí aspoň z dvoch od seba navzájom nezávislých zdrojov.

III.13. *Novinár má právo na osobnú integritu. Ak sa ocitne v konflikte záujmov, najmä ak pracuje na téme, ktorá sa týka alebo môže týkať samého novinára, blízkych osôb (§ 116 Občianskeho zákonníka) novinára, ekonomických záujmov novinára, informuje o tejto skutočnosti svoju redakciu. So súhlasom redakcie môže aj napriek možnému konfliktu záujmov novinár na téme ďalej pracovať za predpokladu, že o možnom konflikte záujmov bude primerane informovaná verejnosť.*

IV.3 *Novinár nepodnecuje priamo ani nepriamo akúkoľvek nenávisť, intoleranciu alebo diskrimináciu založenú najmä na rase, svetonázore, náboženskom vyznaní, etnickom pôvode, veku, sociálnom postavení, pohlaví či sexuálnej orientácii. O príslušnosti ľudí k menšine informuje iba v prípade, že táto informácia je v kontexte daného príspevku relevantná.*

IV.4. *Novinár rešpektuje základné princípy demokratického a právneho štátu, ústavný poriadok Slovenskej republiky ako ak platné právo a všeobecné morálne princípy. k porušeniu Štatútu programových pracovníkov, a to najmä: 1.1 Programový pracovník Rozhlasu a televízie Slovenska sa riadi princípmi služby verejnosti. Okrem odborných kritérií potrebných na výkon práce musí spĺňať aj požiadavky etické. Dbá na to, aby jeho programy a príspevky boli faktograficky presné, nestranné, vyvážené, profesionálne kvalitné, a aby sa nepriečili mravným princípom európskej civilizácie.*

Nepripustné je, aby:

a) verejne prezentoval svoje politické alebo náboženské názory a postoje prostredníctvom Rozhlasu a televízie Slovenska a ani v jeho mene,

b) spájal programové pôsobenie pre Rozhlas a televíziu Slovenska a v Rozhlase a televízii Slovenska so svojou činnosťou v politickom alebo inom názorovom zoskupení,

c) spájal programové pôsobenie pre Rozhlas a televíziu Slovenska a v Rozhlase a televízii Slovenska so svojou činnosťou v obchodných spoločnostiach, resp. so svojou podnikateľskou činnosťou,

d) vedome publikoval nepravdivé, skreslené alebo nepodložené údaje a tvrdenia,

e) zámerne prispôboval obsah programu alebo príspevku v prospech určitej záujmovej skupiny, f) vo vlastný prospech využíval informácie, ku ktorým má ako programový pracovník Rozhlasu a televízie Slovenska prístup.

3.10 Zákaz konfliktu záujmov

a) Konflikt záujmov programových pracovníkov Rozhlasu a televízie Slovenska je nepripustný.

b) Programoví pracovníci Rozhlasu a televízie Slovenska musia vylúčiť, aby ich osobný záujem ovplyvnil vysielanie alebo neodvysielanie informácie alebo programu. V prípade osobných pochybností alebo odôvodneného podozrenia z možného konfliktu záujmov musia bezodkladne informovať príslušného zodpovedného zamestnanca, ktorý zabezpečí redakčné spracovanie a vysielanie témy iným programovým pracovníkom.

c) Konflikt záujmov nastáva už vtedy, ak môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti osoby pripravujúcej program. Takéto pochybnosti vznikajú vtedy, ak osoba, ktorá program pripravuje, je so subjektom, o ktorom sa má informovať, spojená rodinným, pracovným, zmluvným, členským, priateľským alebo nepriateľským pomerom, alebo ak od tohto subjektu prijala alebo prijíma akékoľvek výhody a požitky, alebo sa iným spôsobom zúčastnila na jeho činnosti.

d) Programový pracovník Rozhlasu a televízie Slovenska je z hľadiska predchádzania konfliktu záujmov viazaný aj bodmi 1.1 a 1.2 tohto Štatútu.

K porušeniu Zákona o mediálnych službách:

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky;

Linky k textu: [Do kríža - Televízny archív – pôvodná tvorba i športové relácie online \(rtvs.sk\)](#)

[Štandard.sk](#) to dotiahol na zoznam nedôveryhodných webov [Konšpiratori.sk](#) ([omediach.com](#))

Šéfredaktor Štandardu sa vyhráza novinárom a kritikom žalobou a americkými právnikmi ([omediach.com](#))

Stoja za úspechom PS progresívne médiá? Komentuje Jaroslav Daniška. #dennikstandard #volby2023 - YouTube

Ďakujem za vybavenie môjho podnetu,“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 8 ods. 4

„Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.“

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

- a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
- b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal voči relácii *Do kríža*, keďže mala podľa neho nemala byť v súlade s úlohami verejnoprávnej RTVS vyplývajúcimi zo zákona o Rozhlase a televízii Slovenska, Etickým kódexom novinára, Štatútom programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS či so zákonom o mediálnych službách konkrétne § 25 písm. a), b). Tieto porušenia mali nastať tým, že sa moderátor prezentoval zavádzajúcimi a zaujatými tvrdeniami, ktoré neboli podložené argumentmi či faktami, a to v prípade hlavnej preberanej témy, týkajúcej sa slovenských médií, celkovo spracovanej údajne tendenčným a účelovým spôsobom. Podávateľ poukazoval, že moderátor, súčasne šéfredaktor konzervatívneho denníka vyhraňujúceho sa voči médiám hlavného prúdu (ktorý majú istí odborníci vnímať ako dezinformačný), bol v konflikte záujmov a predkladal vlastné názory pričom hosťom neoponoval, keď šírili nepodložené informácie. Čo sa týka hostí, podávateľ namietal voči prítomnosti Milana Žitného, keďže podľa neho má byť súčasťou konšpiračnej scény, a voči neprítomnosti nezávislého odborníka na médiá a žurnalistiku.

Program *Do kríža* je diskusná relácia, ktorá si podľa vysielateľa kladie za cieľ uchopiť diskutované témy a otázky z konzervatívneho a kresťanského hľadiska: „Názov *Do kríža* nesympolizuje len dvoch hostí s odlišnými postojmi, ale aj to, že pozície moderátorov, témy a otázky vychádzajú z konzervatívneho a kresťanského hľadiska. Takýmto spôsobom je vystavená aj scéna v štúdiu, Podľa témy sa pred divákov pozvú čo najvýznamnejší hostia s opačnými názormi, ktorí budú zároveň reagovať na argumenty druhej strany. Pôjde primárne o diskutérov zo Slovenska, ale aj z okolitých či iných európskych krajín.“¹ Súčasne má ísť o polemickú reláciu, v ktorej sa majú riešiť závažné spoločenské, politické, kultúrne a náboženské otázky. Moderátor programu je zároveň šéfredaktorom denníka *Štandard* a v minulosti pôsobil ako redaktor konzervatívneho denníka *Postoj*. Z pôvodného formátu dvaja moderátori, dvaja hostia sa relácia na jeseň roka 2020 preformátovala na zloženie jeden moderátor a traja hostia.

Predmetom diskusného programu s podtitulom *Prečo sú novinári rovnakí?* bola, podľa vysielateľa, novinársko-politologická debata o súčasných médiách, kde sa mala hľadať odpoveď na otázku, prečo sa v hlavných médiách stráca pluralita, pričom spoločnosť sa čoraz viac fragmentuje. V úvode programu moderátor avizoval: „Dnes venovanej téme, ktorú počúvam často od ľudí. Sťažujú sa na to mnohí, nielen teda mne, ako novinári, ale vyplýva to z mnohých rôznych ankiet a kadečoho. Ľudia majú pocit, že novinári, strašne veľa novinárov, je príliš rovnakých, že píšú takmer to isté alebo hovoria

¹ <https://www.omediach.com/tv/18783-z-relacie-do-kriza-odchadza-jeden-z-moderatorov-video>

takmer to isté. Zavolať som troch hostí, ktorí kedysi patrili k jednému názorovému prostrediu. Dnes je každý z nich niekde trochu inde a porozprávame sa o tom, že či sú novinári rovnakí.“

Hostami v programe boli **Peter Schutz**, novinár denníka Sme; **Milan Žitný**, bývalý novinár Rádia Slobodná Európa a **Luboš Kubín**, politológ.

Monitorovaný program podľa nášho názoru nenapĺňa definíciu aktuálnej publicistiky podľa § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z., na ktorú sa okrem spravodajstva vzťahuje ustanovenie o dodržiavaní objektivity a nestrannosti. Téma programu totiž nevychádzala z aktuálneho spravodajstva, nebola spojená so žiadnou aktuálnou udalosťou, a ani hostia programu neboli politici. Vychádzajúc z uvedeného, sme tak reláciu posudzovali na základe ustanovenia § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

Po predstavení prítomných hostí nasledovala otázka, či sú novinári rovnakí. Ako prvý sa k nej vyjadril M. Žitný, a to najskôr záporne, s tým, že poukazoval na prítomnosť alternatívnych médií či samostatných tvorcov pôsobiacich na rôznych internetových platformách, ktoré ovplyvňujú názory v spoločnosti. Po tom, čo moderátor upresnil, že svoju otázku smeroval na novinárov veľkých zabehnutých médií hlavného prúdu, M. Žitný skonštatoval, že v rámci danej kategórie eviduje istú jednotvárnosť. Host P. Schutz sa najskôr ohradzoval voči moderátorovým úvodným slovám, pričom poznamenal, že on je z hľadiska svojich názorov dlhodobo konzistentný. Následne, v rámci reakcie na otázku, odmietal Žitného tézu ohľadne uniformity hlavných denníkov, i keď priznal, že medzi Sme a Denníkom N existuje istá podobnosť, ktorú však nepovažuje za problematickú. Ľ. Kubín odpovedal na otázku v širšom rozmere. Tvrdil, že novinárska obec sa určitým spôsobom vyvíja, a to vzhľadom na spoločenské resp. politické zmeny. Ako príklad uviedol postupné vytrácanie sa konzervatívnych prispievateľov v denníku Sme, ktoré však nevnímal ako výsledok počítačného zámeru, ale ako výsledok spomínaného vývoja. Na jeho slová nadviazal M. Žitný. Prezentoval názor, že po roku 1989 je strach základným determinujúcim fenoménom v spoločnosti, ktorý neprispieva k jej pluralizácii, ale k silnej polarizácii. Danú polarizáciu má podľa neho vytvárať i skutočnosť, že existujú najmä vyhranené médiá nesúce zodpovednosť za to, že sa stráca vzájomný dialóg držiaci demokratickú spoločnosť pohromade. Ďalej moderátor komunikoval myšlienku, že jednoliatosť, z pohľadu trhu a záujmov médií, nie je výhodná. Hneď na to M. Žitný vyjadril názor, že jednotlivé redakčné tímy tvoria osoby bezvýhradne oddané určitému hlavnému naratívu, keďže tí, ktorí sa od neho nejakým spôsobom vzdialia, sú z kolektívu vytlačení. Podľa neho bol investigatívny žurnalista Adam Valček obeťou takýchto pomerov, pretože musel opustiť redakciu (denníka Sme) po tom, ako povedal, že Marian Kočner nestál za objednávkou vraždy novinára Jána Kuciaka. Tento názor nepriamo spochybňoval P. Schutz, a to na vlastnom príklade. Následne reagoval na Žitného slová o polarizácii, a to konštatovaním, že nejde o slovenské špecifikum, ale o celosvetový trend prítomný v mnohých krajinách, v niektorých ešte aj vo väčšej intenzite ako u nás.

Moderátor otvoril tému, či hlavné médiá nezastávajú postoje, ktoré nemajú väčšinovú podporu v spoločnosti – v prípade pandémie či vojny na Ukrajine. Zároveň tiež položil otázku ohľadne ich prípadnej straníckosti. P. Schutz sa vyjadril k prvej časti, pričom spochybňoval moderátorovu interpretáciu, keďže podľa neho hlavné médiá, aj v prípade pandémie resp. ruskej invázie, nepresadzovali menšinový názor medzi obyvateľmi. Moderátor v reakcii na to poukazoval na nesúlad v prípade otázky, či Ukrajina má byť súčasťou NATO. P. Schutz oponoval, že táto otázka nemala byť do začiatku invázie aktuálna, ale bola využitá ruskou stranou pri ospravedlňovaní ich vojenských postupov vo februári roku 2022. Ľ. Kubín najprv vyjadril súhlas s P. Schutzom, že v mediálnej oblasti sa na Slovensku kopírujú určité vzory zo zahraničia vytvárajúce vyhraňovanie a polarizáciu. Zároveň ale nesúhlasil s tvrdením M. Žitného, že kľúčovým faktorom týchto procesov má byť strach. Potom poukazoval na diskurz a tematiku v hlavných médiách, s tým, že spomenul jednu zahraničnú štúdiu indexu hodnotovej mapy sveta, v rámci ktorej sa Slovensko umiestnilo približne v strede. Podľa Ľ. Kubína nastáva problém, ak hlavné médiá začínajú šíriť naratívy vymykajúci sa hodnotovému nastaveniu majority v spoločnosti, čo môže so sebou prinášať úbytok čitateľov a ich prípadný presun k alternatíve. Moderátor opätovne otvoril problematiku straníckosti médií, pričom reformu súdnej

mapy bývalej ministerky spravodlivosti M. Kolíkovej uvádzal ako príklad. Tvrdil, že vplyvné médiá vtedy razili úzku stranícku líniu a ignorovali fakt, že v právnej obci sú protichodné názory na danú záležitosť. Dodal, že podobné niečo registruje aj pri súčasnej vláde R. Fica. P. Schutz priblížil, že v prípade spomínanej reformy išlo o optimalizáciu počtu súdov, čo, podobne ako v prípade redukcie celkového počtu nemocníc, vníma ako správnu iniciatívu. Moderátor vyčítal absenciu odbornej diskusie o týchto veciach. Podľa P. Schutza takáto diskusia prebiehala. Následne sa upriamila pozornosť aj na ÚŠP a trestný zákon. P. Schutz dával mediálnu kritiku vládných opatrení proti ÚŠP do súvisu s existenciou boja dobra so zlom, ktorý poháňa najmä mladých novinárov. Konštatoval, že vyšetrovatelia známi ako „čurillovci“ neboli bezchybní, ale postavili sa proti mafianizácii štátu. K téme straníckosti sa potom vyjadril M. Žitný. Ten povedal, že najmä po smrti Jána Kuciaka sa zdvihla obrovská vlna odporu, ktorá vyniesla do čelných pozícií predstaviteľov bývalej koalície. Hlavné médiá mali z jeho pohľadu prehliadať ich výrazné prešľapy, čo ale nezabránilo návratu R. Fica k moci. M. Žitný poukazuje na princíp boja dobra so zlom označoval za infantilizáciu žurnalistiky. Taktiež poukazyval na to, že vyšetrovatelia čurillovci, v spolupráci s I. Matovičom a D. Lipšicom, sa mali dopustiť viacerých nemorálnych praktík. Moderátor sa spýtal, či je správne, ak médiá bagatelizujú nevhodné praktiky napr. zmieňovaných čurillovcov. P. Schutz v odpovedi najskôr ospravedlňoval bagatelizovanie, a to závažnosťou prečinov predošlej garnitúry (v prípade bývalého špeciálneho prokurátora) a potom obhajoval vyslovený princíp definujúci dobro a zlo, ktorý podľa neho funguje. Na to reagoval M. Žitný, hovoril, že napríklad v prípade M. Kočnera, v kauze zmeniek, nie je možné podporovať jeho stíhanie či uväznenie iba na základe nevráživosti k jeho osobe či určenia, že je spoločenským zlom. Podľa M. Žitného informácií zo spisu malo byť stíhanie M. Kočnera nekorektné. P. Schutz čiastočne súhlasil, že v spomínanej zmenkovej kauze došlo k určitej nadpráci príslušných orgánov (konečná výška trestu). Dodal však, že nie je možné všetko posudzovať iba na základe čistej analýzy spisu. Ľ. Kubín poznamenal, že ÚŠP malo svoje opodstatnenie hlavne v 90-tych rokoch v boji proti vtedajšej mafii, pričom dodal, že po roku 2020 sa úrad dostával do povedomia najmä v rámci prípadov, kde bol využívaný inštitút spolupracujúcich svedkov. V týchto prípadoch malo dôjsť k „matovičovizácii“ trestnej politiky štátu, čo nakoniec malo prispieť k návratu R. Fica na politický vrchol. Ľ. Kubín sa vo svojom vyjadrení vrátil k predtým preberanému princípu dobra a zla, ktorý úplne nezavrhol, ale dával na zreteľ, že môže viesť k moralizátorstvu či aktivizmu gýčového charakteru, akého je na Slovensku, z jeho pohľadu, priveľa. P. Schutz upozorňoval, že podobný gýč je prítomný aj na druhej strane – teda v rámci alternatívneho či konzervatívneho mediálneho prostredia.

Vzhľadom na predtým zmienené konštatovania sa moderátor opýtal, aký je vzťah hlavných médií a politiky. M. Žitný rekapitulujúc spomenul niekoľko politických období počnúc tzv. mečiarizmom, pričom zdôrazňoval obdobie, ktoré nastalo po roku 2020, kedy najsilnejšou vládnou stranou bolo hnutie okolo I. Matoviča. M. Žitný prezentoval pohľad, že médiá po J. Kuciakovej vražde využili situáciu, obviňovali R. Ficovu vládu, pomáhali vtedajšej opozícii vyhrať nadchádzajúce voľby a potom sa po voľbách spojili s I. Matovičom a spol. Z toho sa vraj médiá doteraz nedokázali úplne rehabilitovať. P. Schutz sa s týmto názorom nestotožňoval a upozorňoval, že I. Matovič bol počas svojho vládnutia najkritizovanejším politikom na domácej scéne. Taktiež si nemyslel, že by niekdajšie hnutie OĽaNO bolo favoritom médií pred voľbami v roku 2020. Poukazyval, že výrazne preferovanejšie boli strany okolo lídrov A. Kisku či R. Sulíka. Na margo slov P. Schutza moderátor položil otázku, či nie je problém, že médiá vtedy otvorene prezentovali svojich favoritov. P. Schutz konštatoval prirodzenosť toho, že aj samotní novinári majú svoju politickú preferenciu, ktorá sa môže nejakým spôsobom odrážať na ich práci, pričom daná vec má byť bežným javom aj v zahraničí, a to v mnohých prípadoch vo väčšej a nebezpečnejšej miere – napr. v Poľsku. P. Schutzovi protirečil M. Žitný s apelom, aby sa v diskutaní o ústrednej téme neriešili pomery v zahraničí. Ľ. Kubín otvoril problematiku politickej zodpovednosti, čo sa týka vraždy J. Kuciaka. Tú neprisoval priamo R. Ficovi, ale bývalému ministrovi vnútra (R. Kaliňákovi) či policajnému prezidentovi, ktorí nezabezpečili novinárovi ochranu, aj keď o ňu žiadal. P. Schutz nadviazal na Ľ. Kubínove slová a taktiež sa vyjadroval kriticky voči osobe R. Kaliňáka a hovoril, že kritika určitého politika môže byť založená aj na nejakom pociťe, ktorý môže ovplyvňovať rozhodnutia vo voľbách. Poznamenal, že v prezidentských voľbách bude voliť kandidáta I. Korčoka a popritom vyzdvihol dôležitosť západnej orientácie Slovenska, ktorú považuje za dôležitejšiu ako

debatu o LGBTI+ komunite. Ľ. Kubín I. Korčoka kritizoval (kvôli práci pre Mečiarov kabinet), kým M. Žitný i P. Schutz nesúhlasili s výhradami Ľ. Kubína. Moderátor podotkol, že prezidentským voľbám sa chce venovať inokedy a upriamil pozornosť na to, že v médiách sa v mnohých prípadoch pozerá na obvinených ako vinných. P. Schutz to považoval za mýtus a prejav zovšeobecňovania.

Na záver moderátor položil hosťom poslednú otázku - aký vývoj predznamenávajú vzhľadom na mediálnu oblasť. M. Žitný predpovedal negatívny vývoj v podobe straty vplyvu a významu celého západného sveta. Ľ. Kubín predkladal štúdiu VIA IURIS, pričom poukazoval na to, že v posledných rokoch sa vo veľkom využíva skrátene legislatívne konanie. Vyslovil tak želanie, aby sa situácia vrátila do pokojného legislatívneho procesu. P. Schutz tvrdil, že otázka moderátora je neaktuálna, pretože vplyv médií na vývoj je v súčasnej dobe malý v porovnaní napríklad s platformami (ako Facebook), ktoré oveľa viac ovplyvňujú trendy v spoločnosti. Ku koncu relácie nastala medzi M. Žitným a P. Schutzom polemika, týkajúca sa tentoraz pandemickej krízy, očkovania. Ľ. Kubín v poslednom vyjadrení vyzýval na vzájomnú interakciu. P. Schutz sa zas obracal na moderátora a tvorcov programu s konštatovaním, že deliaca os v spoločnosti je iná, akú sa oni snažia definovať (liberalizmus/progresivizmus verzus konzervativizmus). Moderátor ukončil reláciu tvrdením, že epizóda demonštrovala prítomnosť názorovej rozmanitosti novinárov.

* * *

Podávateľ smeroval svoje početné námietky na niekoľko úrovní, ktoré sa dotýkali kódexu, štatútu či zákonov. V rámci monitorovaného programu sme sa zamerali na časť spadajúcu pod pôsobnosť Rady pre mediálne služby a síce na zákon č. 264/2022 Z. z., ktorý bol priamo spomínaný aj v samotnom podnete.

Ako uvádzame vyššie, podľa vysielateľa si program *Do kríža* kladie za cieľ uchopiť diskutované témy a otázky z konzervatívneho a kresťanského hľadiska. Nie je možné upierať vysielateľovi právo spracovať tému a vybrať si k nej hostí podľa vlastného uváženia vzhľadom na daný formát programu, keďže podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu tak možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach. Vysielateľ musí zabezpečiť, aby vysielanie bolo v súlade so zákonom č. 264/2022 Z. z., teda v tomto konkrétnom prípade zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby (ustanovenie § 25 písm. a) uvedeného zákona).

Veľká časť námietok podávateľa sa vzťahovala priamo na osobu moderátora programu. Jednou z nich bola jeho ďalšia profesijná činnosť na pozícii šéfredaktora v online denníku Štandard. Program *Do kríža* ako projekt RTVS nie je bezprostredne prepojený so zmieňovaným médiom a ani sme v jeho predmetnom vysielaní nezaznamenali vyjadrenia, ktoré by túto previazanosť priamo konštatovali. Zároveň nie je v kompetencii Rady posudzovať možný konflikt záujmov moderujúcej osoby na základe jej iných profesijných či neprofesijných aktivít. Nasledujúca námietka, týkajúca sa moderátora, mala spojitosť s jeho konzervatívnym videním sveta a kritickým pohľadom na médiá hlavného prúdu, čo malo viesť k tendenčnosti a účelovosti prejavujúcej sa zavádzajúcimi a zaujatými tvrdeniami či názormi, pričom ako hlavný príklad sa uvádzali moderátorove tvrdenia spochybňujúce rozmanitosť či dôveryhodnosť mienkotvorných médií. Je možné konštatovať, že moderátorove vyjadrenie v tejto veci neboli kategorické a boli prezentované najmä v kontexte toho, že ide o postrehy mnohých ľudí z jeho okolia, o ktorých sa malo v programe širšie diskutovať. Istú relevantnosť hlavnej téme, za ktorou podávateľ videl atak na hlavné médiá, dodávajú i viaceré štúdie² ukazujúce, že dôvera v médiá je na Slovensku nízka a má klesajúcu tendenciu, pričom do týchto štúdií väčšinou nie sú zahrňované alternatívne médiá.

---

² <https://infosecurity.sk/spravodajstvo/dovera-v-media-nadalej-klesa-mediam-veri-iba-27-slovakov/>

Podávateľ namietal aj obsadenie z pohľadu hostí, a to s dôrazom na prítomnosť M. Žitného. Podávateľ konštatoval vyslovovanie nepodložených informácií, bez oponentúry zo strany moderátora. Ako sme spomínali, je právom vysielateľa vybrať si hostí do diskusie podľa vlastného slobodného uváženia. Takisto je potrebné uviesť, že nie je v kompetencii Rady skúmať pravdivosť či nepravdivosť tvrdení hostí. Možno síce konštatovať, že v programe bolo prezentovaných, predovšetkým zo strany M. Žitného, viacero kontroverzných názorov či teórií (týkajúcich sa napr. prípadu M. Kočnera či objednávky vraždy J. Kuciaka). Tie však boli vyvažované tvrdeniami ďalších diskutujúcich hostí. V samotnom programe odzneli aj kritické poznámky smerom k viacerým slovenským politikom (napr. I. Matovič, R. Kaliňák alebo I. Korčok), pri ktorých však nešlo o nové konštatovania, ktoré by neboli predtým medializované alebo by nerezonovali vo verejnom prostredí.

Celkovo si myslíme, že v priebehu diskusie odzneli viaceré odlišné názory a pohľady v rámci zhodnocovania charakteru a špecifik zabehnutých médií hlavného prúdu, pričom každý z hostí mal dostatočný a zhruba rovnaký čas na prezentovanie svojich postojov či myšlienok. M. Žitný predstavoval hosťa kritického a ostro vyhraňujúceho sa proti mediálnemu mainstreamu. Opačného charakteru boli názory hosťa P. Schutza, ktorý aktívne pôsobí v denníku Sme (médiu hlavného prúdu). Vo svojich tvrdeniach často obhajoval praktiky mienkotvornej žurnalistiky, najmä svojho domovského média, ktoré bolo v diskusii viackrát spomínané. Zároveň spravidla odmietal kritiku kladenú zo strany moderátora či M. Žitného. I z toho dôvodu sa neraz dostal do polemiky s M. Žitným. Ľ. Kubín bol hosť, ktorý sa názorovo nachádzal zhruba v strede a vnášal do diskusie odborný ráz poukazovaním na rôzne vedecké štúdie. Myslíme si, že moderátor usmerňoval debatu takým spôsobom, aby bola pre diváka plynulá a príliš nevybočovala z hlavnej diskutovanej témy. Môžeme teda konštatovať, že hoci ustanovenie § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. sa vzťahuje na celú programovú službu, v danom prípade rôznorodosťou názorov, ktoré odzneli v diskusii došlo k zabezpečeniu všestrannosti informácií a názorovej plurality už v rámci odvysielaného programu.

V programe sme nezaznamenali nedostatky, ktoré by zakladali podozrenie pre možné porušenie ustanovenia § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaním relácie *Do kríža* dňa 21. 2. 2024 nedošlo k porušeniu § 25 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0116/SO/2024)

Monitorované vysielanie: Do kríža

Deň vysielania: 21. 2. 2024

Čas vysielania: cca 22:01 h

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

21:59:51 začiatok monitorovaného záznamu

- prebiehajúci upútavkový blok

- zvukovo-obrazový predel

22:01:01 začiatok programu **Do kríža**

Moderátor: „Dobrý večer, vitajte pri diskusnej relácii Do kríža. Dnes venovanej téme, ktorú počúvam často od ľudí. Sťažujú sa na to mnohí, nielen teda mne, ako novinári, ale vyplýva to z mnohých rôznych ankiet a kadečoho. Ľudia majú pocit, že novinári, strašne veľa novinárov, je príliš rovnakých, že píšú takmer to isté alebo hovoria takmer to isté. Zavolať som troch hostí, ktorí kedysi patrili k jednému názorovému prostrediu. Dnes je každý z nich niekde trochu inde a porozprávame sa o tom, že či sú novinári rovnakí. S otáznikom. A možno prečo to tak je, alebo čo k tomu vedie, čo z toho vyplýva. Vitám Milana Žitného, publicistu...“

Milan Žitný: „Dobrý večer.“

Moderátor: „...ktorý v minulosti bol novinárom rádia Slobodná Európa. Peter Schutz je komentátor denníka Sme. Obidvaja páni výdatne v minulosti spolupracovali v Domino efekte. Ľuboš Kubín je politológ...“

Ľuboš Kubín: „Dobrý večer.“

Moderátor: „...a tiež prispieval aj do Domina, aj do Sme a do médií, kde pôsobili páni. Čiže, dobrý večer, vitajte a poďme na tú tému. Sú novinári rovnakí, pán Žitný?“

Milan Žitný: „Si myslím, že nie sú, pretože dnes, keď máme možnosť rôznych, aj alternatívnych médií. Dnes môžeme na sociálnych...“

Moderátor: „Zúžim to. Reč není o alternatívnych, o tých hlavných médiách, povedzme rešpektovaných hlavných médiách, nemyslím alternatívne médiá.“

Milan Žitný: „Ale potom nemáme, o čom diskutovať. Poviem jednu vetu, áno, sú a bodka. Hej, ale tu máme kopec novinárov, ktorí napríklad pôsobili v nejakom médiu. Potom z nejakých dôvodov museli odísť, vytvorili si na sociálnych sieťach, napríklad na Youtube, vlastný kanál. Ten je mimoriadne sledovaný a má dopad na názory v spoločnosti. Takže ja by som toto neškrstal, to je dôležitá dimenzia.“

Moderátor: „Nie, samozrejme, že sa tomu budeme venovať, ale pýtam sa na novinárov a veľké médiá, zabehnuté veľké médiá hlavného prúdu. Povedzme všetky tie denníky, ktoré vychádzajú, veľké televízie. Tam...“

Milan Žitný: „Áno, tam sa dá povedať, že ten názorový priestor je veľmi malý a všetci sú na ňom vlastne takto natlačení. Tam nie je nejaký veľký rozptyl, odľava doprava, taká tá pružnosť a vzdušnosť tam chýba. Všetci sú zajedno, dá sa povedať.“

Moderátor: „Peter Schutz.“

Peter Schutz: „No ja by som sa najprv ohradil proti tomu, že som niekedy, že som na inom názorovom spektre. Ja som presne tam, kde som bol. Presne tam, kde som bol. Akurát svet sa mení, svet sa mení. Ja som presne tam, kde som bol. To, čo vy nazývate konzervatívny je pre mňa smiešne. Niekedy. Nehovorím že vždy, ale niekedy je to pre mňa smiešne.“

Moderátor: „Však ja tu nič nenazývam. Len hovorím, že vy traja ste boli kedysi v jednom prostredí. Ja som nehovoril, že ste sa nejako odtrhli, ale že dnes máte iné...“

Peter Schutz: „Ste hovorili, že dnes sme na inom názorovom spektre...“

Moderátor: „Kedysi ste boli jedno prostredie a dnes už nie ste, vy traja, jedno prostredie. Tak som to myslel.“

Peter Schutz: „Hej.“

Moderátor: „Neurážajte sa, lebo nemyslel som to...“

Peter Schutz: „Ja sa neurážam. Len naozaj, mne to prišlo veľmi vhod, aby som povedal, že ja som presne tam, kde som bol v 90-tych rokoch. Len prostredie sa mení, nie ja. Čo sa týka vašej otázky, viete to je, teda, že či sú novinári rovnakí. No viete, tak sa pozrite, pozrite sa do sveta, proste existuje médium, ktoré má nejakú líniu, má nejakú redakčnú politiku, nejaký proste plán. Hej? Nehovorím o žiadnom Sorosovi, lebo to sú blbosti, ale existuje legitímny názor politický, aký máte aj vy napríklad. Aj u vás, kde neviem, či môžem povedať, kde ste, tak tiež je jeden názor. Sú ľudia jedného názoru alebo veľmi podobného názoru. Čo sa týka špeciálne mňa, no tak to je smiešne... To je smiešne, pretože ja môj názor, ja som zostal presne tam a to, čo sa deje okolo mňa, to je mi fuk. Ved' to je mi fuk, nie je to podstatné. Nie je to podstatné, mne to vôbec nevadí. Samozrejme, existuje čiara, existuje čiara, hej, do Zem a Vek by som nepísal. Hej?“

Moderátor: „Ja sa skôr pýtam na niečo iné, že keď porovnáte napríklad, zoberme, tri printy: Sme, Pravdu a Denník N, tak nemáte pocit, že sa tam píše viac menej to isté?“

Peter Schutz: „Nie, v Pravde píše Ivan Hoffman napríklad. Viete...“

Moderátor: „Mimo Ivana Hoffmana. No...“

Peter Schutz: „Nie mimo. To je len začiatok. Tam sú také komentáre, keď si pozriete napríklad toho Daniša, čo proste je neuveriteľné. Hej, ja nehovorím, že inde nie sú, ale proste... N-ko a Sme áno, N-ko a Sme sú si podobné, ale ja neviem, čo je na tom zlé.“

Moderátor: „Nekladiem ani tak otázku. Len či tá rovnakosť, či vnímate tú rovnakosť, ako ju vidí napríklad Milan Žitný alebo nie?“

Peter Schutz: „Nie, nevnímam.“

Moderátor: „Ľuboš Kubín.“

Ľuboš Kubín: „Ja to vidím trošku v širšom rozmere a že súvisí to s určitými posunmi v axiologických nastaveniach a sentimentu tej krajiny. A to novinárske prostredie akoby reflektovalo s nejakým, niekde aj s nejakým časovým opozdením, niekde naopak akoby ako anticipovalo a utváralo a niekde nejakým spôsobom sa posúvalo a súvisí to, podľa mňa, viac s takými nejakou názorovo a teda hodnotovo diferenciáciou a posunom spoločenských a politických elít. A to prostredie tých pôvodných novín z 90-tych rokov skrátka už nie je tam, kde je dnes. Spomínam si na jednu takú diskusiu a som počúval, keď dostal Aljoša Fulmek takú otázku, že prečo v denníku Sme už nie sú, nie je počuť názory, teda ľudí, z konzervatívneho prostredia. Ja som skrátka písal do denníka Sme, keď tam, keď tam bol prítomný Ján Čarnogurský, Vladimír Palko. To je dneska úplná chiméra. To znamená, že tie posuny sú viditeľné, sú markantné a odrážajú nejaký pohyb a ten, samozrejme, je dneska vyjadrený aj v nejakých redakčných líniách, ale nevidím v tom akoby, že by v tom bol nejaký počítačový zámer alebo nejaký cieľ, ale že to išlo akoby nejakým prirodzeným gradualistickým spôsobom, ako sa diali tie pohyby.“

Milan Žitný: „Môžem naviazať na Ľuboša? Toto čo povedal, vidím aj ja a vnímam to v podstate od roku 1989 a ja by som to nazval, že ten základný fenomén, ktorý nás determinoval odvtedy a determinuje nás aj dnes, je strach. V 89 sa otvoril priestor. V Lidových novinách mal v 91 alebo v 92 Jiří Blažek takú anekdotu v troch obrázkoch. Prvý bol, človečik vybieha z labyrintu temného do otvoreného priestoru, nadšený, ruky nad hlavou. Druhý obrázok, človečik chodí rozpačito po tom voľnom slobodnom priestore pred ním a sú tam samé stopy chaotické. Nevedel, navyknutý v tom labyrinte, presne teraz o tri metre príde doprava, sa pohybovať. Tretí obrázok, človečik sa vracia naspäť do labyrintu. Ten strach bol stále determinantom nie pluralizácie spoločnosti, ale polarizácie a tá je tu aj dnes. Polarizovalo, vždycky sa to stavalo na tom, si za Mečiara alebo proti, si za Fica alebo proti. Teraz skáčem tie etapy. Si za jazykový zákon alebo proti? Stále sa to vymedzovalo voči sebe a tak sa aj utvárali, tak ako spoločnosť sa takto utvárala, tak sa utvárali aj tie médiá. Mečiarovské médiá, nemečiarovské médiá. Preto svojho času v Sme mohol publikovať Ján Čarnogurský. Napríklad aj v Domine. Hej, však tam bola celá plejáda od mäkkej lavice, až teda serióznej lavice, až po konzervatívcoch. Všetko to, čo do toho normálneho politického spektra patrilo. Lebo boli nahnani do jedného košiara. Polarizácia bola taká: mečiarovci, anti mečiarovci. Potom sa to preklopilo v roku 98 a nastala nová polarizácia. Ďalší moment, ktorý tam bol taký silný, tak to je 11. september 2001. Došla zase nová vlna strachu, zase

polarizácia. Doteraz, vojna na Ukrajine a takzvaná pandémia, hej, stále, si za očkovanie, nie si za očkovanie. Neustále sa vytvára celý ten čas diferenciacia a chyba ten stredný priestor, ktorý vždycky drží demokratickú spoločnosť pohromade. To jest dialóg. Dialóg sa nevedie. Už sú to vyhranené médiá. Čistá línia, dogma a nepripúšťa sa úchylka.“

Moderátor: „Povedzme. Akože nebudem protirečiť, ale keďže vy hovoríte, že tie médiá hlavného prúdu a je ich veľa, tie rešpektované médiá, že sú viac menej rovnaké, prečo to tak je? Lebo to je aj z pohľadu trhu alebo záujmov jednotlivých médií, to vlastne nie je rozumná taktika. Prečo to tak je?“

Milan Žitný: „Ja si myslím, že je to práve týmto, že tým vývojom neustále. Vždycky sa hľadal nejaký nový, ten strach prišiel s nejakou novou výbavou. A každý sa s tým musel nejakým spôsobom vyrovnáť. A tak sa vyrovnali tým tak, že ty hovoríš niečo iné než chceme počuť my, tak tu nebudeš. A tým sa ten priestor vyčistil, bez ohľadu na to, kto je majiteľ. Jednoducho ten kolektív, nepáči sa mi to slovo, ale to prostredie v nejakom médiu novinárov vyhodilo toho, kto nesúhlasil s tým, čo všetci chcú počuť alebo čo je ten ich hlavný naratív. Príklad, Adam Valček bol v istom čase v médiách...“

Moderátor: „Investigatívny novinár.“

Milan Žitný: „...hviezda investigatívna. Rozhovory s ním robili a potom prišla vražda Jána Kuciaka. A on, ako im do redakcie prichádzali z istého kanála, nebudem ho spomínať, všetci asi vieme, veci zo spisu vyšetrovacieho. A on si to študoval a v jednej chvíli hovorí, prepáčte, ale ten Kočner nebol objednávateľom. To ako môžeš povedať? No lebo však to tu vidím, veď to je zrejme z toho. Čo sa stalo? Vyhodili ho. Predstavoval iný názorový prúd, v jednom prostredí bol neprijateľný. Toto je to, čo my tu dnes máme a to môžem aplikovať na x podobných prípadov, kde prostredie je konfrontované s iným názorom a bojí sa ho. To sú na západe, napríklad na vysokých školách, tie safe space. Mňa to ofenduje ten druhý názor, tak, prosím vás, ja sa chcem sme zavrieť, hej, a to je to, čo tu máme.“

Moderátor: „Valček písal ku vám, do Sme.“

Milan Žitný: „Hej, on bol v Sme.“

Peter Schutz: „Chcel by som sa opýtať Milana, že prečo nevyhodia zo Sme mňa?“

Milan Žitný: „Ja som šéfredaktor? Prepáč, čo sa mňa pýtaš?“

Peter Schutz: „Nie, ale tak hovoríš, že neprijme to prostredie iného človeka. Ty hovoríš, to je tvoj názor.“

Milan Žitný: „Ja hovorím o Adama Valčekovi, čo sa tam stalo. Hej, to je konkrétny príklad.“

Peter Schutz: „Ty si predtým hovoril všeobecne a ty si povedal, Valček je príklad.“

Milan Žitný: „Áno, hej.“

Peter Schutz: „Akých existuje veľa.“

Milan Žitný: „Ale ja ti hovorím príklad, ktorý viem, ktorý poznám, pretože to tak pozorne nesledujem, ale tento si veľmi dobre pamätám. To je dôležité pre mňa. Hej?“

Peter Schutz: „Dobre, ale dobre. Teraz takto, hej? Myslím si, že ten problém, o ktorom rozprávame je celosvetový. Toto nie je špecifikum Slovenska, to nikto nikdy nevymyslel. Polarizácia Fidesz, nie Fidesz je silnejšia v Maďarsku ako na Slovensku. Polarizácia Kaczynski, nie Kaczynski je silnejšia v Poľsku ako Fico. Teraz práve zavreli nejakých dvoch konzervatívnych poslancov. Hej, čo predtým, to je zatiaľ na Slovensku nepredstaviteľné, že by poslanca, viete. Aj keď, hej, Fico. Ficovi chýbal jeden hlas, ale to bola iba väzba. Oni sú už odsúdení, hej? Aj v Česku je Babiš, nie Babiš, ale tam je, povedzme, ešte to nie je na hrane noža. Tento jav je úplne normálny a ide o to, že ľudia sú takí, že od nepamäti inklinujú k väčšine. K väčšine sa inklinuje. Každý, kto je priemer, tak inklinuje podvedome, pudovo k väčšine, aby nebol vyčlenený, aby nebol vyčlenený z ľudu. To je pravda, ale žeby...Viete, ale ten strach a čo za strach. Jednoducho toto je normálna ľudská vlastnosť, inklinácia k väčšine. To je úplne normálne a to sa týka celého sveta. To nie je špecifikum Slovenska.“

Moderátor: „No, dva problémy to má tento... Dve otázky. Po prvé, že niektoré tie spory, ktoré u nás médiá zastávajú, niektoré témy takmer jednotné, nemajú väčšinovú podporu v spoločnosti. Čiže tí novinári idú ako keby proti názoru väčšiny, hej? Však to bolo nakoniec aj prípad pandémie, aj vojny na Ukrajine, aj viacero tých prípadov. Nakoniec, keď Fico vyhral voľby a presadzuje niektoré politiky, tak médiá idú proti tej väčšine, ktorá vyšla z volieb. A druhá vec je otázka na vás, že či to neznamená, že tie médiá a tí novinári sa chovajú vlastne stranícky?“

Peter Schutz: „No takto, ja si nie som istý, či vo veci pandémie zastupovali, ten opozičný názor, zastupoval väčšinu. To som si veľmi neistý. Povedal by som, že skôr menšinu početnú, ale menšinu.“

Takisto v ukrajinskej kauze nejde o žiadnu menšinu. V ukrajinskej kauze išlo o jasnú väčšinu. To je väčšinový názor spoločnosti, nie menšinový, že Ukrajina bola napadnutá Rusmi.“

Moderátor: „To nie, to je názor všetkých. O toto nie je spor.“

Peter Schutz: „Tak potom, čo je ten menšinový názor v ukrajinskej kauze? Ten, ktorý my nereprezentujeme ako novinári.“

Moderátor: „Spor sa viedol o to, že či napríklad Ukrajina má patriť do NATO, keď to viedlo k vojne. To bol spor, ktorý sa aj u nás politicky odohral, že Fico si myslel niečo iné ako predchádzajúce vlády.“

Peter Schutz: „To je spor ako možno váš, lebo to, že Ukrajina patrí do NATO nikdy na stole nebolo, nikdy na stole nebolo v roku 2008. Prišlo to na stôl v momente 24. februára 2022, vtedy to prišlo na stôl. Ukrajina mala v ústave nezávislosť, v ústave má nezávislosť. Napriek tomu sa hovorilo, že alebo teda rôzni tí, ktorí proste, ktorí mienkotvorcovia hneď dali: toto je Putinov naratív. Putinov naratív, že on potrebuje jednu vec, že, ale to nie je naša téma, ale to NATO, on musel nejako odôvodniť svoju vojnu. Skrátka, a tá druhá otázka čo bola?“

Moderátor: „Či nie... ale rozdebatujeme toto. Ja sa, straníckosť tých médií. Ale chcete zareagovať?“

Peter Schutz: „Hej, že vlastne médiá sú stranícke. No len...“

Ľuboš Kubín: „Súhlasím s tým, čo hovorí pán Schutz, že teda kopírujeme nejaké vzory západu a zasa až tak nesúhlasím s tým, čo hovorí Milan, teda že by tam bol nejakým kľúčovým faktorom len strach. Samozrejme, akože teda tá oblasť tých investigatívnych novinárov alebo novinárov, to, čo zažil Milan v nejakých 90-tych rokoch, tak akože ten už tu nie je, podľa mňa, až tak prítomný. Skôr ide o to, že kopírujeme nejaké vzory tohto západného prostredia, ktoré vyústením je, že tu máme skrátka jasne profilované nejaké redakčné línie. Hej, Spojené štáty sú typickým príkladom, že sú tam vyprofilované skrátka médiá buď z konzervatívneho spektra alebo nejakého liberálno-sociálne orientované. Druhá vec je ale diskurz v tých médií a tématika. To je ako zaujímavý fenomén, lebo aj keď tu máme nejaký typ diferenciacie redakčných línií, k niektorým témam zaznievajú veľmi podobné alebo úplne rovnaké nejaké výkladové príbehy tých udalostí a tam vidím problém a podľa mňa to už začína narážať aj na určitý fenomén, ktorý by som zrovnal s tým, taký príklad, vo svete existuje taký index hodnotovej mapy sveta. Vytvorili to takí dvaja politológovia, Inglehart s Welzelom, a oni tam vlastne skúmajú akoby dve také štiepiace dimenzie. Jedna súvisí s tradičnými hodnotami verzus sekulárnymi hodnotami a tá druhá dimenzia, a samozrejme, tam sú ešte nejaké čiastkové teda zisťovanie určitých špecifik, a tá druhá dimenzia vlastne akoby sa vzťahovala na hodnoty na jednej strane, oni to charakterizujú ako hodnoty prežitia verzus hodnoty nejakej seba identifikácie alebo sebaujadrenia. A na základe toho vlastne vytvárajú takú mapu sveta hodnotovú a zaujímavé, že tam Slovensko, výnimkou teda tých začiatkov 90-tych rokov, kedy sme spravili najväčší posun, je akoby úplne, v rámci sveta, akoby v hodnotovom strede. Tam v tom parametre, nula – nula, toho stredu, my sa tam pohybujeme niekde nula – nula až nula – päť. A to by akoby tá krajina má, je v nejakom nastavení, ale tie médiá alebo tie naratívy, ktoré z tých médií idú, akoby sa vychyľovali z toho kultúrneho nastavenia tej krajiny a tam vidím ako určitý problém a myslím si, že to nesúvisí len s tým, že to, ako vnímajú niektoré veci médiá a ako ich pociťuje spoločnosť, že to už nie je len ako akoby rozdiely v tých hodnotových nastaveniach, ale že to už môže, povedzme pri niektorých médiách, že akoby sme narazili na nejakú hranu. Preto začali vznikať povedzme nejaké iný typ konzervatívnych médií, že to môže začať ohrozovať, aj by som povedal, ako ich biznis plán, že keď budeme dlhodobo akoby v protiklade k nejakému základnému kultúrnemu nastaveniu tej krajiny, tak nakoniec môže začať strácať aj nejakú čitateľskú obec, ktorá povedzme začne sa utiekať do toho alternatívneho prostredia. Samozrejme, dnes tu už máme nejaké dva dosť silné médiá z toho konzervatívneho priestoru.“

Moderátor: „Ono sa toho dotýka tá straníckosť tých médií. Poviem niekoľko príkladov. Keď v bývalej vlády predkladala ministerka Kolíková nejakú sumu súdnych reforiem, tak pluralita alebo názory na tie reformy v tom odbornom prostredí, v tej právnej obci, boli ďaleko pluralitnejšie než boli názory v médiách. Tie médiá, tie hlavné médiá, tie vplyvné médiá držali ako keby jednu úzku stranícku líniu a de facto tá diskusia z tej právnej obce sa tam ani nepriinesla. To isté vidno aj pri Ficových vládoch, že keď vláda niečo presadzuje, tak v danej obci, ktorej sa to týka odbornej, sú tie názory pluralitnejšie než je to vidno v tých médiách. Prečo to tak je?“

Peter Schutz: „Skúste dať príklady konkrétne, lebo...“

Moderátor: „Kolíkovej reforma. Kolíkovej, keď bola súdna mapa.“

Peter Schutz: „No dobre. Súdna mapa, súdna mapa... Dobre, nechcem to rozoberať. Súdna mapa sa vychádzala z toho, že tie zmeny, ktoré Kolíková nesie, teda že špecializácia tých sudcov, preto bola súdna mapa a veľa zbytočných súdov, je v poriadku. Ak myslíte, že to nie je, no tak podobne išlo v zdravotníctve. V zdravotníctve išla optimalizácia nemocníc. Proti tomu ani neviem, či niekto z druhého brehu mal niečo. Prečo ste mali...“

Moderátor: „Ale áno.“

Peter Schutz: „To neviem.“

Moderátor: „Veď sa mala rušiť...“

Peter Schutz: „Ale optimalizácia nemocníc, ak nevidíme to na súdoch, tak optimalizácia nemocníc je úplne prirodzená vec. Viete, keď máte v Trebišove nemocnicu, tak nechcete, aby tam kvalitne liečili ľudí. A toto máte na Slovensku. Na Slovensku máte najviac nemocníc na obyvateľa.“

Moderátor: „Mala sa rušiť pôrodnica tam, kde sa rodí najviac detí. Akože to neznamená, že...“

Peter Schutz: „Toto je odborná debata...“

Moderátor: „Práve to, že tá odborná téma nebola v tých médiách, že sa držala stranícka línia.“

Peter Schutz: „Ale bola, určite.“

Moderátor: „A teraz ÚŠP a trestný zákon. Veď predsa v tej právnej obci je viac názorov ako reprezentujú tie médiá.“

Peter Schutz: „No pozor, ÚŠP a trestný zákon. Viete, tam ja nemôžem... Takto, ja netvrdím, že Čurillovci niekde nezlyhali, ja to netvrdím. Ani že ÚŠP niekde nezlyhalo. Vo veci ÚŠP verzum neviem kto, Fico, je prvý faktor ten, že ide o boj dobra so zlom. Ide o boj dobra so zlom. Skrátka, a to vnímajú všetci, aj ktorí nevedia analyzovať. Skrátka tu dochádzalo k mafianizácii prostredia. Tu veľa, nebudem opakovať tých všetkých opozičných politikov, lebo proste nebudem sa po nich opakovať, 40 zavretých ako funkcionárov Smer-u a tak ďalej. Hej, to nebudem opakovať. Skrátka toto vnímajú.“

Moderátor: „Nie Smer-u, ale...“

Peter Schutz: „Proste blízky Smer-u, hej. A toto môžu oprávnene, oprávnene. Toto vnímajú aj mladí novinári ako, aj keď to nevyslovia, ako boj dobra so zlom. Teda že tu niekto chce mafianizovať štát a prišli Čurillovci, ktorí síce nie sú ideálni a bohvie akí ešte môžu byť, ale sa postavili proti. Toto je základ. Ešte jedna vec. Ste spomínali Čarnogurského a Palko.“

Ľuboš Kubín: „Ja som spomínal.“

Peter Schutz: „No nemyslíte. Aha, dobre. Nemysleli, že Čarnogurský a Palko. Čo by urobilo, keby Čarnogurský alebo Palko napísali do Sme. Ste si istí, že ich vyhodili zo Sme alebo jednoducho oni sa rozhodli, že nebudú písať?“

Ľuboš Kubín: „Počúvali ste moje argumenty, ako som hovoril, že a vysvetľoval, ako odtiaľ sa vytratili. Neboli odtiaľ vyhodení.“

Peter Schutz: „Tak vytratili sa. A koho vôľou sa vytratili?“

Moderátor: „Podme k tej straníckosti.“

Milan Žitný: „Straníckosť, áno. Prejavilo sa to najsilnejšie v reakcii na, a najmä po smrti Jána Kuciaka. Vtedy sa na tom zdvihla taká tá vlna odporu, na ktorej profitoval Igor Matovič a ďalší z toho opozičného prostredia. Dostali obrovskú šancu. A tie médiá sa správali tak, že budeme si vás hýčkať v bavlnke, ale hneď veľmi rýchlo bolo vidieť, aké problémy tá nová koalícia prináša, aké chyby obrovské chyby a aké, dovoľm si povedať slovo, darebáctva a médiá pred tým zatvárali oči. Nepomohlo to.

Robert Fico sa vrátil s ešte väčšími percentami než aké získal vo voľbách v roku 2016. To znamená, že tá vláda urobila také chyby a keby tie médiá sa správali normálne, hej, tak by iná pozícia bola dnes.“

Moderátor: „...Fico nás teraz nezaujíma, ani tí politici nás nezaujímajú. Zaujímajú nás tie médiá, že jak je možné, že keď sa rieši nejaká odborná téma, a teraz to je jedno, či to je súdna mapa, tá zdravotná mapa alebo to je trestný zákon...“

Milan Žitný: „Lebo to sú tí naši a my nemôžeme teraz tým našim ublížiť. Hej, takto je to.“

Moderátor: „Peter Schutz.“

Peter Schutz: „Lebo sú na správnej strane. Lebo jednoducho ja vnímam aj Kolíkovej reformy...“

Moderátor: „Že to je morálny rozmer? Že to je dobro proti zlu.“

Peter Schutz: „Ja aj tie reformy. Samozrejme...“

Milan Žitný: „To je infantilizácia žurnalistiky. Hej?“

Moderátor: „A je to tak?“

Milan Žitný: „Áno, je to tak.“

Moderátor: „Súhlasíte? Ale že, je to boj dobra a zla?“

Milan Žitný: „Nie, žiadne. To Petrovi chcem, som chcel už pred chvíľkou oponovať. To je infantilizácia politiky, žurnalistiky a spoločnosti. Keď sa im predkladá takýto primitívny výklad.“

Peter Schutz: „Nepredkladá sa, to je môj výklad.“

Milan Žitný: „Nechaj ma dohovoriť. Povedal si, boj dobra so zlom. Žiadny boj dobra so zlom neexistuje. Keby si čítal tie spisy ako ich čítam ja každý deň, všetko, čo tí Čurillovci s ÚŠP porobili, takto vyškrtáš každého jedného. Každého jedného. Vieš, čo je to právny štát? Právny štát, to sú jasné pravidlá, že musíš preukázať, bez akejkoľvek pochybnosti, že ten človek to spáchal a napríklad že nestačí, že sa k tomu prizná. Môžem ti súkromne porozprávať, akým spôsobom vydierali ľudí. Podaktorí dokonca urobili aj u advokátov zápisnice, akým spôsobom cez rodinné a podobné veci boli vydieraní, aby teda ten trest prijali. Celé by sa ti to rozsypalo tento konštrukt.“

Peter Schutz: „Neviem, či...“

Milan Žitný: „Nechaj ma dohovoriť. Toto, čo tu porobila tá Matovičova skvadra, s Danom Lipšicom, je niečo tak otrasné, že to budeme liečiť ešte roky a roky. Naozaj.“

Peter Schutz: „Dobre.“

Milan Žitný: „Len ti hovorím, musíš tie materiály čítať. Musíš vedieť čítať. Musíš vedieť rozoznať trestný zákon od trestného poriadku a musíš mať nejakú prax a sa stále sa pohybovať v tom prostredí medzi tými ľuďmi a potom uvidíš, čo to je.“

Peter Schutz: „Mňa si nenalomil, keďže ja stále budem trvať na tom, že napríklad, že áno, povedal som, že ale to som povedal, že Čurillovci určite nie sú bez chyby. To som povedal, určite nie sú ideálni, ale ty zase nevieš povedať, čo sa deje napríklad v Poľsku dnes. Ty nevieš povedať, čo sa deje v Maďarsku dnes. Ja si myslím, že zase nejaké úchylky v rámci moci sú žiaľ, ale sú normálne a boli aj v 90-tych rokoch a teraz nemyslím len na Mečiara. Hej? A to ty tiež vieš, že boli aj v 90-tych rokoch a teraz nemyslím iba...“

Milan Žitný: „Peter, boli sme vždycky kritickí voči tomu. Toto je dôležité. Boli sme voči tomu kritickí a teraz mainstream kritický nie je k týmto príserom.“

Peter Schutz: „Ale chceš, ale ja neviem...“

Moderátor: „Zostaňte na Slovensku. Nehovorme o Maďarsku, Poľsku. Ale chcem sa vás opýtať. Keď sám pripúšťate...“

Peter Schutz: „Ja zostávam na Slovensku. Ešte jedna veta.“

Moderátor: „Keď sám pripúšťate, že nemusia byť tie prostriedky vždy právne. No tak ste to nepovedali...“

Peter Schutz: „Nie, tak som nepovedal.“

Moderátor: „Ale optimálne alebo jak ste to povedali, dokonale...“

Peter Schutz: „Ja som povedal, že oni nie sú bez chyby.“

Moderátor: „Nie sú bez chyby. Tak. Pardon.“

Peter Schutz: „Nie sú bez chyby, nie sú ideálni a samozrejme, že robili aj prešľapy.“

Moderátor: „Dá sa? Je úlohou médií, že keď Čurillovci alebo niekto urobí prešľapy, privierať nad tým oči? Nemá byť práve tá rola médií v tomto strážneho psa, že bez ohľadu na to, kto to je?“

Peter Schutz: „No aby ste vedeli, že kde mierim tým. Tak ono by možno nezavierali oči, keby nevideli špeciálneho prokurátora, bývalého špeciálneho prokurátora, ktorý odniesol z banky v igelitke 200000. Viete, krajina, v ktorej špeciálny prokurátor odnesie z banky 200000 v igelite a potom je vyšetrovaný, tak ja netvrdím, že ja, ale mnohí odpustia tým vyšetrovateľom aj nejaké chyby, lebo je tu jednoducho nehoráznosť. Je to absurdné, aby špeciálny prokurátor odniesol z banky v igelitke 200000. A to bolo dokázané. Podobne Kočner, hej. Možno Kočner neobjednával vraždu. Možno, ja si myslím, že áno, ale možno:“

Milan Žitný: „Prečítaj si spis.“

Peter Schutz: „Dobre, budem sa snažiť. A hovorím, proste ja si myslím...Dobre, v poriadku. Prečítam si spis. Ja ťa nebudem obviňovať teraz z nejakého klamstva, ale zlo, ktoré on pôsobil vo Ficovom systéme, z neho vyžarovalo, bolo také veľké, že nehľadajme za tým, že nehľadajme za tým nejakú konšpiráciu alebo niečo, že novinári sa dohodli. Jednoducho Kočner bol už predtým zlo. Všetkým pamätám Kočnera už dávno pred, už od Markízy, od Ruska. Už vtedy bol Kočner jasné zlo, a to v novinárskej obci bežalo

neustále. To bolo, normálne, takisto jako Penta. No však ja si pamätám. Však my dvaja sme považovali Pentu za zlo už 90-tych rokov. Hej, a jednoducho, kto by napísal v záujme, z nás dvoch, v záujme Penty nejaký článok? Nikto, hej. Jednoducho preto, lebo aj keď bola Penta by mala pravdu, hej. Ja som napríklad napísal dnes alebo neviem kedy, pred rokom. Som napísal pred rokom, že tá nemocnica v Michalovciach je vynikajúce dielo a na Boroch tiež. Je to menšinové a nikto iný o tom nepísal. Naopak, teraz chvália tú Blahovú, že ju vyhadzuje nová ministerka. Skrátka, to nie je všetko o tom, že skrátka to dobro a zlo, to dobro a zlo skrátka tam funguje a možno ako, nie ako v absolútnej entite, kvalite, tak ako ten zmysel, ten pocit, ten pocit a ten pokojne môže hnať najmä mladých novinárov.“

Milan Žitný: „Prepáč, nemôžeš zavrieť niekoho za to, čo nespáchal, len preto, že ho nemá rád a na teba tak pôsobí. Novinári si majú plniť svoju povinnosť pracovať s faktami. Zanalyzovať fakty a na základe nich robiť závery.“

Peter Schutz: „Odkiaľ mali tí novinári vidieť ten spis, ktorý si videl ty? Celý.“

Milan Žitný: „Keď sa k nemu vedel dostať Valček alebo denník Sme, tak som sa k nemu vedel časom dostať aj ja. Oveľa neskôr, lebo som si musel nájsť inú cestu, ale to znamená, že mám o to záujem a chcem to vidieť. Hej? Chcem tomu rozumieť.“

Moderátor: „Ale zrovna toto nie je problém médií, že by nemali prístup k spisom.“

Milan Žitný: „Ale hovoriť, Peter, hovoriť, že tu je boj dobra so zlom a tým pádom sú dovolené aj faux pasy, v právnom štáte je to neprípustné.“

Peter Schutz: „Ja som nehovoril, že sú dovolené faux pasy.“

Milan Žitný: „To je juhoamerická, to je nejaká juhoamerická banánová republika.“

Peter Schutz: „Ja som nepovedal, že sú dovolené faux pasy. Povedal som to, že ľudia nie sú dokonalí, ľudia majú chyby a chyby majú aj vyšetrovatelia. Chyby majú aj policajti. Hej?“

Milan Žitný: „Povedal si príklad Kočner. Nemôžeš zavrieť Kočnera za niečo, za čo nespáchal. Ja mám analýzu napríklad tých zmieniek. Podľa tej analýzy naozaj špičkového experta...“

Peter Schutz: „To, s tým súhlasím. S tým súhlasím.“

Milan Žitný: „Boli preplatiteľné, tie boli platné.“

Peter Schutz: „Nie, takto, ja u tých zmieniek...“

Milan Žitný: „Chápeš? Ale zavreli ho, lebo bol pre spoločnosť to zlo. Hej? To je nemožné. Musí byť všetko naozaj...“

Peter Schutz: „On bol to zlo a keď niekto ho zavrel pre zmenky. Takto, zavrieť pre zmenky. Ja si myslím, že kľudne mohol byť. Ja vyčítam...“

Milan Žitný: „Keby to dali na podvod, okej.“

Peter Schutz: „Ja pokladám za absurdné tých 19 rokov. Hej? Tak to je absurdné. Hej, to zasa za zmenkový podvod, ktorý nebol realizovaný.“

Moderátor: „Ktorý sa nestal.“

Milan Žitný: „Ale to je výsledok toho boja dobra so zlom. Hej? Tá tvoja interpretácia.“

Peter Schutz: „Nie, ale... Milan, to jedno súvisí s druhým. Jednoducho nemôžeš všetko na základe čistej analýzy spisu, ktorý...“

Milan Žitný: „Musíš pracovať s triezvou hlavou, Peter.“

Moderátor: „Ľuboš Kubín sa tuto dlho hlási. Tak prepáčte. Musím.“

Milan Žitný: „Pardon.“

Moderátor: „Lebo.“

Ľuboš Kubín: „...zasa trošku v širšom rozmere. Myslím si, že tá špeciálna prokuratúra, ako inštitút, má určité slabiny. Podľa mňa, bol to dobrý inštitút do 90-tych rokov, vlastne na tú hrubokrkú, teda mafiu, a istý typ zločinov. Akonáhle vlastne tá spoločnosť akoby vyšla z plienok tohto typu kriminality a vlastne prechádzalo to skôr také sofistikovanejšie, biele goliere a tak ďalej. Celý ten Danov Lipšicov koncept, ktorý doniesol zo Spojených štátov, ktorý je tam uplatňovaný ako nejaký kultúrny vzorec. To znamená, že mať zavesené nejaké, trestnú politiku štátu opretú hlavne teda... Alebo teda ja si myslím, že potom v roku 2020 primárne sa spravil taký akoby zlatý grál toho inštitútu spolupracujúcich svedkov alebo teda žánrovo, mediálne, kajúcnikov, že na tomto postaviť ako vlastne taký základný atribút trestnej politiky štátu, že to bol veľký problém. To znamená tie očakávania po voľbách, ako sa vyrovať s takouto Ficovou kleptokratickou minulosťou bol podľa mňa na mieste dostať svoj veľký mandát. Hej, ten Robert Fico tie voľby prehral. Problém bol ten, že vlastne skončilo to takou matovičovizáciou tej

trestnej politiky štátu. Vlastne Robert Fico akoby, Peter Zajac sa svojho času vyjadril, že vlastne to boli akoby šerpovia, ktorí pomáhali Roberta Fica vynášať na vrchol. To znamená, že treba si to, by som povedal, pozrieť sa na to z oboch stránok. A ja tam vidím veľký...”

Moderátor: „Tie prostriedky, tie prostriedky?“

Ľuboš Kubín: „Áno, tie prostriedky.“

Moderátor: „Nie ciele a motívy, o ktorých hovoril Peter Schutz.“

Ľuboš Kubín: „Ak teda môžem ešte jednu takú poznámku, teda k tomu dobru a zlu. Ja si myslím, že ten pohľad by sme nemali strácať zo zreteľa, lebo je podľa mňa kľúčový alebo dôležitý, ale ak s ňou úplne zamrzeme, tak vlastne skĺzne tá novinárčina do čistej moralizácie a to nie je. To je vlastne odklon od nejakých faktov, porovnávaní, analýz, konfrontáciu nejakých faktov a to je určitý problém aj dnešných mienkotvorných týchto, že aktivizmus a moralizátorstvo skrátka tam nabralo rozmery, ktoré im bráni akoby racionálne a takým pokojným novinárskym, Peroutkovským nejakým feelingom sa pozrieť na niektoré spoločenské javy.“

Moderátor: „Peroutka možno aj bol taký predstaviteľ toho, čo...“

Ľuboš Kubín: „Záleží, v ktorom období. Hej? Keď sa vrátil z koncentračného tábora, tak sa pozeral na svet trochu inými očami ako, ako.“

Peter Schutz: „Viete, to je také. Viete, to je to, že keď dobro a zlo sa presadí, tak z toho bude moralizátorstvo. To na čom to je postavené? To sú postrehy, to sú pocity, to je feeling. To je feeling, viete, ja to vidím, ale to treba niečím podložiť. Viete...“

Ľuboš Kubín: „Z toho vznikne morálny gýč. Novinársky morálny gýč a je ho veľmi veľa na Slovensku.“

Peter Schutz: „A vy nevidíte ten istý gýč, povedzme, na druhej strane?“

Ľuboš Kubín: „Ale určite. Určite, celá alternatíva je jeden, povedzme...“

Peter Schutz: „Nielen alternatíva, ale aj to, čo vy nazývate konzervatívnym. Však tam...“

Ľuboš Kubín: „To konzervatívne prostredie sa tiež nejako vyvíja, učí. Skrátka, tie svoje nejaké, tú novinársku platformu je veľmi, by som povedal, nemá tu tradíciu, hej, ktorá vznikala z nejakých liberálnych denníkov, kde sme vlastne akoby ten priestor novembra 89, to bola nejaká spoločná platforma nás. Dnes sme všetci niekde inde.“

Moderátor: „Čo toto celé znamená pre politiku? Otázka: formujú tie médiá, alebo teda deformujú tie médiá týmto, či už pozitívne alebo kritickým vnímaním, deformujú tú politiku alebo tej politike slúžia? Aký je vzťah tých takto sa správajúcich médií a politiky?“

Milan Žitný: „V každej dobe je to iné. V tých 90-tych rokoch to bolo iné, potom za prvých tých dvoch Dzurindových vlád to bolo iné a potom už to sa posúvalo niekam inam a vždy dostala od médií mandát nejaká taká tá, nazvime to, proreformná vláda. No ale ona si potom ten mandát nejako prehadjákala. Hovorím o tých dvoch Dzurindových vládoch. Tak sa hľadalo niečo iné. Potom prišlo obdobie Ficových vlád. To bolo to, čo sa vnímalo ako pokračovanie, cez oblúk, z mečiarovského obdobia, v trochu inej forme. Nie s tými excesmi, ktoré tam boli. Potom prišlo to matovičovské obdobie ako reakcia na smrť Jána Kuciaka a ukázalo sa, že to nefunguje, ale tie médiá zavreli do takého bahna, že už sa z neho nevedia vyhrabať. Tak sa spojili s tým prostredím matovičovských alebo tých troch premiérov, že už teraz z toho nevedia vyjsť von. A ťažko si priznať, že hm, nerobili sme dobre.“

Moderátor: „A pre tú politiku to má aký, na tú politiku to má aký vplyv, že keď médiá sú takéto ako hovoríte?“

Milan Žitný: „Tak médiá formujú naratívy, ktoré fungujú aj na politikov ako spätná väzba. Akonáhle politik reflektuje, tak buď koriguje alebo využíva spriazneného novinára, jeho možnosti. Posilní sa alebo oslabí sa. To, čo urobili novinári po Kuciakovej smrti bola jedna katastrofa. Pochopil som to hneď zakrátko, keď som si uvedomil, že oni toho nešťastného chudáka mŕtveho používajú teraz ako baranidlo, aby vyrazili Fica raz a navždy. To som považoval za absolútne zlyhanie žurnalistiky. Potom už, samozrejme... Nechaj ma dohovoriť. A potom už, samozrejme, nemohli z toho vycúvať. To je aj ten prípad toho Adama Valčeka, že ho proste museli vyhodiť, lebo on to narúšal. Ten étos, ktorí oni tam vnímali a odmietali vnímať fakty, ich poškodilo.“

Moderátor: „To je inak pravda? Vyhodili ho?“

Milan Žitný: „Hej.“

Peter Schutz: „Ja neviem, ja neviem. Ja viem, že odišiel.“

Milan Žitný: „Pol roka bol bez práce, pol roka žil z úspor a išiel na doraz.“

Peter Schutz: „No ja to viem inak, ale v poriadku. Nebudem sa s tebou hádať, ale toľko by som chcel povedať. Vieš, že za Matoviča. No nebol politik za Matovičovej vlády kritizovanejší v takzvaných stredoprúdových médiách ako Matovič.“

Milan Žitný: „Od istého momentu.“

Peter Schutz: „Ja som sa smial, z toho smial, že nejakí kolegovia písali štyri komentáre týždenne k Matovičovi. A to ešte je aj dnes o Matovičovi, čo už je úplne nič. Takže nehovor, že proste, že títo novinári boli...“

Milan Žitný: „Peter, ak som ja bol schopný zaznamenať v máji 2018, že to je nebezpečný element, keď predstúpil pred novinárov v parlamente a povedal, nebudem chodiť do práce, teda do parlamentu, mandát si ponechávam, ale myslím si, že lebo sú na mňa útoky, že Andrej Danko, ako predseda parlamentu, si objednal moju fyzickú likvidáciu, tak ja som sa na to díval v tej TA3 a hovorím, toto čo je, to je blázon.“

Peter Schutz: „Ale iste, ale však teraz hovoríme o Matovičovi...“

Milan Žitný: „A pýtam sa. Počkaj.“

Peter Schutz: „Nie o médiách.“

Milan Žitný: „Ja hovorím o Matovičovi.“

Peter Schutz: „To je o Matovičovi.“

Milan Žitný: „Toto hovorím o Matovičovi.“

Moderátor: „Ale pán Schutz hovorí, že ten Matovič bol kritizovaný tými médiami.“

Peter Schutz: „Bol...“

Milan Žitný: „Ale bol to idol do tých volieb, a preto ich aj vyhral a tam mu médiá pomohli.“

Peter Schutz: „Ale idol, ale idol. Však ja si pamätám, tam bol Kiska. Kiska bol pre novinárov...“

Milan Žitný: „A Kiska bol takisto. Samozrejme.“

Peter Schutz: „Kiska bol oproti... Matovič sa spomínal už vtedy ako populista, už vtedy sa. Bola tam SaS-ka. Sulík bol jasne preferovanejší v tých voľbách 2020 ako Oľano. Práve naopak, už vtedy sa rozmyšľalo, že to Oľano je problém, ale ešte. To je jeden problém. To je jeden problém, ten Matovič.“

Moderátor: „Ale teraz nejde ani o osobu Matoviča, ale nie je problém v tom, že tie médiá mali favorita toho Kisku, progresívcov, SaS-ku? To, čo ste vymenovali.“

Peter Schutz: „Ale viete...“

Moderátor: „Nie je toto problém?“

Peter Schutz: „Podobne ako politická verejnosť, nehovorím všetci občania, ale podobne ako politická verejnosť, aj novinári majú nejaký politický názor. Hej? A či sa podriaďujú tomu názoru alebo či si ho kontrolujú, to už je vec alebo schopnosť každého jedného, ale zase, hovoríme o celom svete. Toto nie je slovenské špecifikum. Proste, o čom sa tu bavíme?“

Milan Žitný: „Peter, ale my neriešime svet. My riešime Slovensko. Ja sa nebudem baviť o svete.“

Peter Schutz: „Ale keď je to aj na celom svete, tak proste to má iné korene ako tu špecifické korene...“

Milan Žitný: „Nech si to tam riešia oni, my si riešime tu.“

Peter Schutz: „Ale nechápeš tú väzbu, že proste to je jav? To je jav, to je fenomén.“

Milan Žitný: „To beriem, ale nebudem ospravedlňovať, čo sa deje vo svete, tým, že čo sa deje u nás. Ja som schopný akurát na našom priestore s tým niečo robiť. Nie v Maďarsku.“

Peter Schutz: „Ja neospravedlňujem, ja vysvetľujem. Pozri sa do Poľska. Tam je to všetko ešte väčšia karikatúra, väčšia karikatúra než. Tam tá verejnoprávna televízia, to nebolo také, to nebolo za komunizmu...“

Moderátor: „Je to ešte stranejšie, ale my k tomu spejeme.“

Peter Schutz: „...horšie jak za komunizmu.“

Moderátor: „My k tomu nejakým spôsobom spejeme.“

Peter Schutz: „My k tomu, ale nie cez médiá.“

Moderátor: „Ľuboš Kubín.“

Ľuboš Kubín: „Ja by som chcel také dva príklady. Teda jeden v tom, že nesúhlasím s tým Milanom, teda v tom zmysle, že teda súhlasím čiastočne to, že akoby, že sa ten nejaký naratív, že Fico je zodpovedný za vraždu Kuciaka, podľa mňa nesedí. Politická zodpovednosť...“

Milan Žitný: „To tak bolo v médiách pertraktované.“

Ľuboš Kubín: „Politická zodpovednosť tej garnitúry určite, ale ja by som šiel o jedno poschodie nižšie...“

Milan Žitný: „Myslím, že budete všetci prekvapení, keď prídete na to, kto to objednal.“

Ľuboš Kubín: „Ja by som šiel o jedno poschodie nižšie a tam je konkrétna zodpovednosť a tam už vidím konkrétnu zodpovednosť ministra Kaliňáka a policajného prezidenta. Však ten Ján Kuciak skrátka išiel na tú políciu, dával oznámenie, žiadal ochranu. Skrátka, bolo možné konať. Ten Kaliňák sa mu vysmial do tváre. Policajný prezident mlčal. Po tom, keď sa tá tragédia stala, tak to zľahčovali. To znamená ja tam vidím akože veľkú zodpovednosť týchto dvoch ľudí, teda špeciálne Kaliňáka s policajným prezidentom a preto si myslím, že Kaliňák sa nikdy nemal stať ministrom vnútra, ale tú zodpovednosť, ktorá vlastne ako sa na tých námestiach teda išla, s tým naratívom, že zosobniť to Ficovi, tak myslím, že to bolo za nejakou pomyslenou hranou nejakej pravdivosti.“

Peter Schutz: „Tu súhlasím s pánom Kubínom, keďže, v tom zmysle, že naozaj, to som zabudol povedať, že existuje určité správanie a určité chovania a určité výkony, ktoré podávajú vysokí politici a tie sú proste, povedzme to tak, nesympatické, čo je veľmi slabé slovo. A z toho potom tiež vyplýva istý feeling alebo isté naratívy. Nehľadajte za tým nič, ale to, že Kaliňák nemal byť štvrtýkrát, alebo tretíkrát, ministrom, to je feeling, na ktorom veľmi netreba nejak špekulovať, že čím to teraz dokážem, že Kaliňák nemal byť štyrikrát ministrom. Jednoducho to je feeling a keď sa potom píše kriticky o Kaliňákovi aj čo nie je, povedzme, úplne pravda, aj čo nie je úplne pravda, alebo sa mu otvorí bankový účet, čo nie je celkom štandardné, hej, povedzme tá kauza Rybanič, tak je na to skrátka iný pohľad, proste trochu iný pohľad. Ja tým netvrdím, že ten Rybanič mal otvoriť Kaliňákov účet a netvrdím ani to, že sa nemá k nemu pristupovať kriticky, ale skrátka ide o niečo iné. Proste je tam hlbšia podstata. Tomu hovorím boj dobra a zla, že jednoducho... Viete, takto. Viete, ja si nemyslím nič rozdielneho o Korčokovi a Pellegrinim. Nemyslím si ani o jednom, ani o druhom veľa rozdielneho. S jedným, prečo budem proste ako voliť Korčoka, a to je preto, že to, o čo ide dnes, je západná orientácia Slovenska. To je hlavná téma, nie LGBT, nie gender, transgender, ale to je hlavná téma a v tejto téme je Korčok, podľa mňa, na správnej strane. Poviem vám...“

Ľuboš Kubín: „Ja si myslím, že Korčok bol, v čase mečiarizmu, na nesprávnej strane dejín.“

Peter Schutz: „Ale tu nie sme za mečiarizmu.“

Milan Žitný: „On v tom čase bol iba úradníkom na ministerstve.“

Ľuboš Kubín: „Nie, bol hovorcom ministra zahraničných vecí.“

Milan Žitný: „To bol úradník.“

Ľuboš Kubín: „To je politická funkcia, hovorca. Jeho si vybrali. Ten človek bol Mečiarovým miništrantom a mne negarantuje žiadnu prozápadnú orientáciu tento človek.“

Moderátor: „No, nechajme prezidentských kandidátov tak. Však k tomu, to si zaslúži samostatnú reláciu. Mi to ušlo, lebo tam to bolo sformulované tá téza, že teda, že tie veci, ktoré sa odhalili, tak pán Schutz povedal, že neospravedlňuje tie prostriedky...“

Peter Schutz: „Ale vysvetľuje.“

Moderátor: „Vytvára to nejaký obraz, na základe ktorého tie médiá konajú. No, a to sa chcem spýtať, lebo tam tie médiá hrajú raz pasívnejší, raz aktívnejšiu rolu. Súčasťou toho je aj, že často sa pozerajú na obvinených ako vinných už. Hej? Že kde je tá hranica potom?“

Peter Schutz: „To je tiež trošku mýtus. Áno, aj to som videl, ale väčšinou sa píše podozrivý, väčšinou sa píše údajne. Proste...“

Moderátor: „Píše, ale ako sa myslí o tom? Viete že.“

Peter Schutz: „Možno máte jednu slabinu v tom, že vy vidíte dva príklady nejaké, ktoré sú naozaj otrasné a tie zovšeobecňujete.“

Milan Žitný: „Peter, ja ti dám na stôl takýto štós otrasných príkladov za tých posledných päť rokov.“

Peter Schutz: „Neviem.“

Milan Žitný: „Otrasných.“

Moderátor: „Otázka moja je teraz, už ideme do posledných piatich minút relácie, moja otázka je, že keď tieto trendy nech sú pokojne medzinárodné, že sa týkajú celého západu, k čomu vedú? Nejak sme si povedali, že aký je ten vzťah s tou politikou – priamy, nepriamy, ale k čomu nás to ako keby, ak vidíte ten trend od roku 93, že má nejakú logiku vnútornú, trúfnete si povedať k čomu to ďalej vedie? Že tie médiá, médiá...“

Milan Žitný: „K rozpadu, k úpadku západných hodnôt a vlastne k strate vplyvu a významu celého západného sveta.“

Moderátor: „Ale médiá, teraz...“

Milan Žitný: „Médiá patria do toho. Médiá k tomu prispievajú veľkou mierou, pretože sú nedostatočne kritické k tomu, čo sa deje.“

Ľuboš Kubín: „Ja by som ešte jeden taký príklad. Pripravil som si takú tabuľku z VIA IURIS. Vlastne teraz je taký dôležitá súčasť toho nášho sporu a teda tejto novej vlády, teda skrátene legislatívne konanie. S tým je spojené teda veľmi dôležité zásahy do trestnej politiky štátu, do trestného zákona.

Toto je tabuľka VIA IURIS, ktorá vlastne ukazuje akoby politickú kultúru vyjadrujúcu alebo zachytávajúcu skrátene legislatívne konanie v akých obdobiach, ktorá vláda, koľko zákonov v percentách teda prijímala túto legislatívu a ten text vlastne vyšiel s takým zaujímavým názorom - bagrovanie zákonov pokračuje. Za vlády Matoviča a Hegera, teda v tom období, je tento červený stĺpec, až 24 percent legislatívy išlo v skrátene legislatívnom konaní. Oni síce upozorňujú, že, samozrejme, v tom roku pandémie tých zákonov bolo veľmi veľa...“

Peter Schutz: „Mimoriadny stav...“

Ľuboš Kubín: „Až 47 percent, ale ten text pokračuje, lebo ma teda analytickejší charakter a hovorí, že to bagrovanie zákonov vlastne, skrátene legislatívnym konaním, pokračovalo aj po pandémii. To znamená, prichádzame na nejaký kultúrny vzorec, ktorý nie je dobrou cestou a čudujem sa teda, že smerácka garnitúra dá takýto dôležitý zákon sa rozhodla ako ísť do skráteneho legislatívneho konania, pritom je pre nich ako celkom zaujímavé, že Ficove vlády boli práve vlády, ktoré mali pomerne nízky percentuálny teda pomer.“

Milan Žitný: „Ľuboš, musíš to vnímať v kontexte toho, čo sa tu doteraz dialo a tie darebáctva, opakujem, takýto štós vám donesiem všetkých prúserov, ktoré narobili v trestnom konaní OČTK a ÚŠP, a to je reakcia. Hej? Tie skrátene konania. Teraz, rýchle zmeny. Zrušiť ÚŠP, to je kvôli tomu.“

Ľuboš Kubín: „A to je, podľa mňa, otázka...“

Milan Žitný: „To je reakcia...“

Ľuboš Kubín: „Zamyslieť sa, prečo dochádza k tomuto, lebo, skrátka, to nie je dobrý trend, keď hovoríme už o tej do budúcnosti. Táto krajina sa má vrátiť k tomu, aby zákonodarný zbor pokojným spôsobom prijímal legislatívu a celá táto cesta, ktorá vlastne začala Matovičovou a Hegerovou vládou, kde to takto vyskočilo. Samozrejme, ohliadnuc, rešpektujúc pandemický rok 2020. Teda vrátiť sa z tejto cesty do pokojného legislatívneho procesu.“

Milan Žitný: „Naspäť cesta nemožná, napred sa ísť musí.“

Peter Schutz: „Keďže otázka znela, kam spejeme, tak ja by som povedal jednu vec, s týmto, tak ja by som povedal jednu vec, ktorú pokladám za nadradenú, hej, k týmto všetkým debatám. Totiž vplyv médií dnes a v 90-tych rokoch je neporovnateľný. V 90-tych rokoch keby bola tá otázka vaša, že kam spejeme, legitímna možno. Dnes je smiešna, pretože drvivá, dobre, proste väčšina, názorových postojov, platforiem vzniká inde.“

Moderátor: „Médiá nemajú vplyv na politiku, hovoríte?“

Peter Schutz: „Vplyv médií je omnoho menší. Čiže kam spejeme je zbytočné predsa pýtať, pretože médiá na tom majú menší podiel ako napríklad Facebook, omnoho menší alebo ako Twitter a tak ďalej. X, hej? Majú na to omnoho menší vplyv.“

Milan Žitný: „Ale to sú médiá tiež svojho druhu. Hej? Ja to už vnímam v tomto širokom kontexte, že majú vplyv.“

Peter Schutz: „Hej, však my sme sa teraz bavili o slovenských.“

Moderátor: „Myslím tie...“

Milan Žitný: „To, čo sa tu deje na Slovensku. Veď využívame aj tieto platformy a vznikajú naozaj tie súkromné. Carlson, sme ho spomínali pred reláciou, a mnohí iní, ktorí sa vyprofilovali na sociálnych sieťach, na Youtube, majú svojich neuveriteľné množstvo odberateľov a ten vplyv majú. A samozrejme, že politici to vnímajú a berú to. Počúvajú ich.“

Peter Schutz: „Podľa toho sa správajú. A podľa toho sa politici správajú a podľa toho, taký odraz to môže mať aj v takpovediac tradičných médiách. Možno aj ten fakt, že majú menší vplyv. Možno aj ten fakt, že majú menší vplyv, ako aj ten fakt, že musia byť expresívni, čo cítim aj na sebe, musia byť expresívni, lebo ťa jednoducho nebude nikto čítať, lebo už si pozrie na internete a tam, viete, tam nie je problém ako vulgárnej, a tak ďalej, a jednoznačné kategorické závery a jednoducho, ak ja chcem ako byť čítaný a nepodľahnúť nejakému idiotovi na internete...“

Milan Žitný: „Mi nehorov, že o kvičiacom dobytku si napísal preto, aby si bol čítaný.“

Peter Schutz: „Nie.“

Milan Žitný: „Na neočkovanosť.“

Peter Schutz: „Som napísal toho viac. Viete, ale našťastie sú editori. Našťastie sú editori a nejak sa im to nepodarilo. Ale vyjadruje to môj názor. Vyjadruje to môj názor. Si myslím...“

Milan Žitný: „Ak by si mi vtedy prišiel pod ruku Peter, takú ti dám.“

Peter Schutz: „Si myslím, že ľudia, ktorí brojili proti očkovaniu, majú na svedomí smrť tisícov Slovákov.“

Milan Žitný: „Ja si dovoľím tvrdiť opak, ale dobre.“

Peter Schutz: „Smrť tisícov Slovákov, lebo je vedecky dokázané, proste to je vedecky dokázané, že očkovanie vždy bolo a tak ďalej.“

Moderátor: „Čas sme vyčerpali, ale Ľuboš Kubín ešte nemal v poslednom kolečku, tak...“

Ľuboš Kubín: „Mali by sme sa prestať vidieť ako nepriateľov vzájomných. Mali by sme sa viac počúvať a viac medzi sebou diskutovať.“

Milan Žitný: „Amen.“

Moderátor: „S tým sa dá asi súhlasiť?“

Peter Schutz: „To jediné, s čím sa dá súhlasiť... Ja ešte, keď môžem ešte.“

Moderátor: „Ale jednu vetu, lebo už sme cez čas.“

Peter Schutz: „Jednu vetu? No tak jednu poviem tú, že vy organizujete nielen túto diskusiu, aj inú, na princípe, na platforme sa snažíte ako o základný pohľad ako o, proste, o...“

Moderátor: „Polemiku?“

Peter Schutz: „O polemiku. Fundamentálny pohľad je, že tá deliaca os je liberálny, konzervatívny.“

Moderátor: „Nie.“

Peter Schutz: „A ja vám hovorím, že tá deliaca os nie je liberálny, konzervatívny. Je úplne inde a pozerat sa cez túto os, napríklad na ľavicové médiá alebo ako povedzme, že sú ľavicové...“

Moderátor: „Také nie sú.“

Peter Schutz: „Progresívne, je chyba. Jednoducho existujú ďaleko dôležitejšie kritériá ako gender, transgender, LGBT. Viete, to sú hlúposti.“

Milan Žitný: „Peter, ja nie som ani konzervatívny, ani liberálny. Ja som centrista a som tu. Tak čo?“

Peter Schutz: „A čo tým chceš povedať?“

Moderátor: „Páni, ďakujem vám.“

Milan Žitný: „A čo si tým chcel povedať?“

Moderátor: „Nech to úplne nedostaneme do anekdot. Ďakujem vám za dnešnú diskusiu. No, minimálne jednu vec sme ukázali, že nie všetci novinári sú rovnakí. Ďakujem vám pekne.“

Ľuboš Kubín: „Ďakujeme.“

Milan Žitný: „Stačí sa...“

22:52:50 koniec programu **Do kríža**

- zvukovo-obrazový predel
- upútavkový blok
- zvukovo-obrazový predel
- začiatok programu *Kínorama*

22:59:59 koniec monitorovaného záznamu